

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocijalno glasilo.

Štev. 32.

V Ljubljani, v soboto 11. avgusta 1900.

Letnik V.

„Slovenski List“ izhaja v sobotah dopoldne. — Naročnina je za vse leto 8 K, za pol leta 4 K, za četrt leta 2 K. Vsaka številka stane 14 vin. — Dopisi pošiljajo se uredništvu „Slov. Lista“ — Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — Naročnina, reklamacije in oznanila se pošiljajo upravištvu „Slov. Lista“. Uredništvo in upravištvo sta v Ljubljani, Gradišče štev. 15. Uradne ure od ure 3-6 p.p. — Oznanila se računajo po navadni ceni.

Najnujnejše potrebno!

Ljudje, ki pišejo v „Slovenski Narod“, sklobasajo večkrat take neumnosti, da se načuditi ne moremo, kako inteligenca požira to pičo. Danes nimamo v mislih grozno bedastih člankov, katere „Narod“ ponatiskuje po „Učiteljskem Tovarišu“. Pokazati hočemo le nekoliko „rodno“ modrost, katero je razodel zadnje sredo „Opazovalec gospodarskega gibanja iz Ljubljane“, ko je polemizoval proti našemu dopisniku, priporočujočemu katoliško-narodni stranki izvršenje gesla: „Svoji k svojim“. Prav za prav ves „Narodov“ članek ni družega, kakor pranje „Narodne tiskarne“ pred svetom, ker „Narod“ z mnogimi inserati priporoča židovske in nemškutarke tvrde, ko „Slovenski List“ take inserate odklanja, ves članek je le bahanje, da „Narod“ od Židov in Nemškutarjev mnogo kron vtika v žep, „Slov. List“ pa ne.

Kar se tiče inseratov, odkrito povemo, da mi odklanjamo inserate od Judov in Nemškutarjev. Postregli bi lahko s celo vrsto imen, da smo take inserate zavrnil. In pri tem ostanemo, tudi če nam odleti mnogo kron. Želeli bi, da bi se tega gesla držali vsi slovenski listi. Vsaj glede krščanskih slovenskih listov bi bilo prav, če se na prihodnjem katoliškem shodu kaj sklene, da ne bodo ljudje z inserati le begani. Najboljša bi bila ta le resolucija: „Od Juda nobenega inserata, od liberalca nobenega inserata, od nemčurja nobenega inserata sprejeti!“ Nasledek bo dvojin. Krščanski listi postanejo potem v inseratnem delu nekoliko bolj prazni, zato bodo pa lahko tisti prostor, katerega so doslej porabili za priporočevanje sovražnikov, da so debelili njihove žepce, porabili za poduk, ali pa za priporočenje svojih podjetij, svojih obrtnikov in trgovcev. Drug velikanski uspeh bo pa ta, da bodo katoliški kupovalci, katerih je v deželi ogromna večina, znali varovati se judov in nemčurjev in naročati blago pri naših ljudeh. Če se je doslej slovenskim poštenim in pridnim

trgovcem in obrtnikom bolj slabo godilo, imajo na tem precej krivde časniški inserati, ki delajo isto, in če kdo več plača, pa še večjo reklamo za juda in nemčurja, kakor za našinca. V taki deželi, kakor je Kranjska, je jedino sredstvo, da se sboljša gmotni stan našim trgovcem in obrtnikom, če se izvrši geslo „Svoji k svojim“! Judje, nemčurji in liberalci bodo seveda cvillili, kakor cvili že sedaj „Narodov“ dopisnik, ki se gotovo prišteva eni izmej onih klik, češ da je to „atentat na napredek naše obrti“. A mi smo tega vragovega napredka že do grla siti. Napredujeval je tujec že dovolj mej Slovenci, sedaj pa pomagajmo še našim ljudem nekoliko naprej, da ne ostanejo „na nizki stopinji“. Gospode somišljenike prosimo v tem oziru podatkov. To je pravo narodno delo!

Naš dopisnik je omenil, da liberalci ne dajo krščanskemu človeku z lepa kaj zaslužiti, in če mu dajo, samo z namenom, da ga priklenijo na se. Na to pa „Narodov“ dopisnik vpraša, zakaj katoliško-narodna stranka na tak način ne omreži liberalnih trgovcev in obrtnikov, ter dostavlja, da naj to le hitro stori, ker je katoliško mislečih obrtnikov samo še par in še te ujememo kmalu liberalci. Dalje čveka dopisnik, da so liberalni obrtniki „primerno pobožni“, da strankarstvo ne koristi domači obrti itd., kar vse ni vredno odgovora, ker se pobija samo. Mi le toliko rečemo: Krščanski in narodno mislečih trgovcev in obrtnikov je še mnogo po Slovenskem in zadnji čas je, da se porabijo vsa sredstva v njihovo podporo. Jude, nemčurje in liberalce pa izpodvezimo, da se posuše, kakor bradavice, ki so po nepotrebnem zrasle na koži. Gnila jabolka treba ločiti od zdravih! O spreobračanju ni govora, dokler jih krmimo. Pijanca spreobrneš edino s tem, da mu vzameš pijačo, ošabnost omenjene svojati bomo pa ukrotili s tem, da odločno in strogo izvršimo geslo: „Svoji k svojim!“ To je najnujnejše potrebno!

Slomškova slavnost na Ponikvi.

Za nami je krasen dan, ki je vsaj za nekaj ur združil Slovence. Spoštovanje, katero goji slovensko ljudstvo do nepozabnega Antona Martina Slomška in njegovega gesla: „Vse za vero, dom cesarja!“, prisililo je prvake vseh strank, da so pozabili na tuje ideje, s katerimi se zastruplja in mehkuži narod, in klonili so glavo pred škofom Slomškom, ki je združeval Slovence ter jih navdušeno učil, da „sv. vera je luč, beseda materina je ključ do pravega narodnega blagostanja“.

V nedeljo je prihitelo toliko ljudstva na Ponikvo, da se med tolikimi množicami krščanskega ljudstva ni mogla prodajati na drobno zloglasna „svobodna misel“, o kateri je Slomšek dejal, da je hudičeva. Vihar bi bil nastal, ko bi bil kdo izustil besede, katere je zapisal nedavno dr. Tavčar v „Sloven. Narodu“, in katere smo zavrnil v „Sl. Listu“, da je sloga nesreča za štajarske Slovence, hrbitišča bi se bila uklonila pred ljudsko jezo tistim prvakom, ki bi bili Slančeve in Tavčarjeve psovke v „Narodu“ na krščanstvo in duhovnike hoteli ponavljati na Ponikvi. Ker si tega nihče upal ni, je dokaz, da niti tistim, ki razlivajo gnojnico po „Narodu“, ta gnojnica ne diši, in da jim je treba sleči samo malo robatosti, domišljavosti in samoljubnosti, pa pridemo do — sloge.

Okolu 10.000 slovenskega ljudstva se je klanjalo na Ponikvi spominu Antona Martina Slomška. 39 društev je poslalo svoje zastopnike, najštevilnejše sta bila zastopana „Slovensko pevsko društvo“ iz Celja in „Slovenska krščansko-socijalna zveza“, s katero so prihitele tudi zastopnice slovenskih delavk v narodni noši. Ljubljanskih „Sokolov“ je bilo 18, celjskih 30, vseh zastav 7. Tudi vrli „Daničarji“ so prišli in so se s taktnim, dostojnim vedenjem sebosno razlikovali od nekaterih „Slovenijanov“ in „Triglavanov“. Slovenske državne poslance so zastopali poslanci Povše, Pfeifer, Pogačnik, stolni

Zmaga poštenosti.

(Slika iz mestnega življenja.)

(Konec.)

Sprevodnik France je večkrat prišel obiskat bolnico in ji je kaj prinesel iz Trsta tudi še potem, ko je bila starka že precej okrevala. Ščasoma se je bil popolnoma udomačil. Rada je mati, sedeč večinoma na postelji, poslušala Franceta, ko je dopovedoval dnevne novice, Marta je pa pridno gonila šivalni stroj; kadar so se vjele Martine velike, žive oči s Francevimi, je pognala stroj urneje. Vender pa tudi materi ni bilo več neznan, da se Marta in France rada pogledata. France je bil od dne do dne bolj prepričan, da tako lepega, pridnega in blagosrčnega dekleta ni, kakor je Marta.

Prišla je jesen. Listje je otožno padalo z dreves in planine so se pobelile z mladim snegom. Pusto je cvillila nekega večera zunaj burja, v mali, revni sobici je pa sedelo troje srečnih ljudi: Marta, njena mati in France.

„Torej sta vse dobro opravila?“ vpraša veselo starka in ljubeznivo pogleda Franceta.

„Vse dobro“, odgovori France, „opravila sva takoj. Župnik je jako dober človek, v ne-

deljo bodo že oklici in čez tri tedne bo Marta moja.“

Marta je sramežljivo povsila glavo in molčala.

„Kaj je pa rekel načelnik Hvostny“, vpraša starka Franceta, „ko si mu naznanil, da se ženiš?“

„Prav, prav!“ je rekel, „bodete pa še mene povabili na ženitovanje.“

„Zakaj pa ne?“ pripomni starka.

France je bil prinesel seboj steklenico sladke brežanke in pili so na dobro srečo. Natočil je kupo in jo podal nevesti, rekoč: „Mozi ti Bog, Franca, le pij to zlato kapljico, da ne boš obledela, ko pojdeva pred altar!“

Marta si je na tihem obrisala solze, ko je bila postavila čašo na mizo, in je globoko vzdihnila.

„Kaj ti je, Martica, zakaj se solziš“, vpraša France.

„Nič ne vem, kar takó“, odgovori Marta in se po sili nasmehne.

„E, dekleta so že taka“, pravi mati, „da rade jokajo, kadar se možé. Tudi jaz sem večkrat jokala, ko sem bila nevesta, pa sama ni-

sem vedela, zakaj. Ko me je moj ranjki mož, Bog mu daj dobro, odpeljal iz hiše, bila sem vsa v solzah. Še pozneje sem večkrat napravila u-u-u, ko sem zagledala kanarčka, katerega sem bila prinesla iz domače hiše.“

Marta se je prostodušno in na glas zasmejala, ko je slišala mater tako govoriti.

France je pripovedoval mnogo veselega in zabavnega in še dolgo se je pogovarjala srečna trojica, dokler ni začela ugašati svetilnica, kateri je nedostajalo olja. France se je poslovil in pri odhodu krepko stisnil roko svoji nevesti.

Čez tri tedne se je zvršila poroka. „Nevesta je krasna, lepa punica to, bela kot mleko in rudeča kot kri“, so se slišale opazke izmed radovednežev, ki so ocenjevali iz cerkve idočo svate. Pri malem omizju v gostilnici so praznovali ženitovanje. Smejali so se, pili in peli do pozne noči. Postaje načelnika Hvostnega ni bilo blizu.

Mlada žena Marta je nosila možu kosilo na kolodvor. Nekega dne jo ustavi načelnik, ko se ona hoče vrniti domov, in jo vpraša: „No, kam pa tako hitite, gospa? Ali ste zadovoljni s Francetom?“

kapitelj ljubljanska kanonika Kajdiž in Sajevic, „družbo sv. Cirila in Metoda“ g. monsg. Zupan, „Mohorjevo družbo“ koroški Slovenci gg. dr. Sket, prof. Apih, urednik Rozman, poslanec Grafenauer, notar Šetina, dr. Kraut, župnika Seebacher in Gabron, ter slovenska posestnika Stih in Prosekar. Celo ogerski Slovenci, ki so bili prejšnje dni pri duhovnih vajah v Celju, so prihitali na Ponikvo. Videli smo ondi tudi starosto slovenskih učiteljev g. Josipa Levičnika. Bratje Hrvatje pa so poslali slaviti Slomška cvet svoje inteligence.

Goste sta pozdravila gg. Marzidovšek in župan Mlakar. Navdušeni so gostje korakali za celjsko narodno godbo na Ponikvo. Znamenit je bil ta sprevod, ker je na čelu sprevoda, ki je šel proslavljat katoliškega škofa, ki nikdar narodnosti ni ločil od vere, ampak je zametal vse, ki to store, korakal — dr. Tavčar. V sprevodu smo opazili še mnogo poslancev, zastopnikov okrajnih zastopov, štajarskih županstev.

Cerkveni govor je imel g. dr. Anton Medved iz Maribora. Opisoval je Slomškovo življenje, posvečeno slovenskemu narodu. Sodbo o pisatelju Slomšku izrazilo je najboljšo ljudstvo samo z besedami: „Slomšek govori, kakor bi rožice sadili“. Slomšek je klical: „Slovenec luč naj sv. vera bo! Najbolj ga proslavimo, ako njegove zlate nauke izvršujemo! Nato je sledila slovesna sv. maša, katero je daroval celjski opat g. Ogradi ob številni asistenci. 32 cerkvenih pevcev iz Celja je nepopisno povzdigovalo slovesnost s dovršenim petjem.

Po sv. maši odkrila se je na šoli spominska plošča Slomšku. Nadučitelj Strmšek je tu mej drugim govoril tole: Kakor vrtnar pomeče iz zemlje plevel, tako je vrtnar Slomšek zatiral mej slovenskim ljudstvom plevel — slabe navade in netil veselje do poštenega, krepstnega življenja in klical je Slovence: „Slovenec, ne pozabite, da ste sinovi matere Slave, bodi vam sveta sv. vera in pa beseda materina“. Za narodne pravice Slovencev v cerkvi je deloval Slomšek. Ko bi Slomšek družega ne bil storil, nego ustanovil Slovence „Družbo sv. Mohorja“, zaslužil bi že radi tega večni spomin mej nami. (Navdušeni „Živio“-klici!) Deloval je za šolo z vsemi močmi, deloval krepko s peresom in velikim svojim vplivom. Njegovo knjigo „Blaže in Nežica“ čislali so celo na Ruskem. Slomšek je bil pravi apostol Slovencev. Slava njemu, mi pa po njegovi poti naprej!“ Padla je na to zavesa, zastave so se poklonile, ljudstvo se je odkrilo in za trenotek nemim spoštovanjem zrló Slomškovo podobo na spominski plošči, potem pa je zaorilo iz tisoč in tisoč grl: „Slava Slomšku, slava, slava!“

Pri banketu, katerega se je udeležilo okolu 500 oseb, napilo se je cesarju in sv. očetu. Ob napitnici sv. očetu je dr. Kušar na vsak način hotel, da godba zaigraj „Hej Slovani!“

no zgodilo se je to o pripravnejši priliki, pri napitnici Hrvatom in Čehom, in vsi vdeležniki so poslušali „Hej Slovani!“ odkritimi glavami, kakor tudi govor djakovskega župnika gosp. Cepelica, ki je prinesel pozdrave Strossmayerjeve ter povedal Strossmayerjevo sodbo o našem Slomšku, rekoč: „Slomšek je bil svetec, po katerem naj se vzgleduje slovenski narod!“ Navdušeni klici so orili po tem govoru: „Živio! Živio! Živio! Strossmayer!“

Drž. poslanec gosp. Povše napil je Slomškovega spomina imenom „Slovenske krščansko-narodne zveze“, ki čuti živo potrebo, da vsi Slovenci delamo v duhu nepozabnega Slomška, ter je klical: „Dal Bog, da vstrajate štajarski Slovenci, v našem klubu pa ostanemo zvesti Vam bratje.“

Ljubljanski župan Hribar je govoril za slogo, v kateri bodi prostora za vse, ter se ni strinjal z bojem proti stanovom. Čudimo se, zakaj ne reče ta mož torej odločne besede „Slov. Narodu“ in „Učit. Tovarišu“. Vstal je tudi njegov prijatelj dr. Tavčar, ki v svojem listu proti kršč. socialcem podpira celo socialno demokracijo, katero je Slomšek pobijal, in ta mož je na Ponikvi klical: „Pred Slomškom se mora ukloniti vsak! Anton Martin Slomšek je gorel za složno delovanje šole s cerkvijo in dr. Tavčar je klical: „Uklanjamo se šolniku Antonu Martinu Slomšku, ki je vedel voditi slovensko šolo do pravih in trajnih vspehov.“ Mož, ki je na Kranjskem zvezan z Nemci, je klical na Štajarskem, da moramo nemškutarskim krempljem iztrgati slovensko zemljo. Slomškov duh mu je bil na Štajarskem čestit, drugi dan pa je dr. Tavčar s svojim Malovrhom v „Narodu“ že pribčeval (pač ne v Slomškovem duhu) notice „Duhovnik pustolovec“ ter je takoj isti večer po slavnosti klical, da so duhovniki anarhisti.

Za slogo je dalje govoril hrvatski pesnik Kukuljevič Sakcinski, drž. posl. Spinčič pozival je k medsebojni ljubezni in delu, učitelj Gangl, ki je vedel, da je zadnji „Učiteljski Tovariš“ pisaril, da prej učitelji boja proti duhovščini ne smejo opustiti, predno ni duhovščina pred učitelji na tleh, je rekel, da bi Slomška v sedanjem času pribili morda na križ. Prav umestna opazka je padla tedaj v Ganglovi bližini: „Da, pribili bi ga na križ tisti, ki so njegovo podobo odstranili iz „Učiteljskega Tovariša“.

Tajnik Mohorjeve družbe g. Rozman iz Celovca je dejal, da bi koroških Slovencev že davno ne bilo, ko bi Slomška ne imeli. Njegovo delo kot spiritual v celovski bogoslovnici se še danes pozna v akademiji celovških slovenskih bogoslovcev. V sedaj ponemčenem Blatogradu je imel Slomšek znameniti svoj govor „Raja nemškutarjem“! Tiste njegove besede naj bi čitale vse tiste izdajice, ki nam več škodujejo, kot pravi Nemci. Slomšku slava, ki je ustanovil „Družbo sv. Mohorja“, ki po raznih krajih nadomešča slovenske šole. Slovenci, krepko se

držimo Slomškovih besedij: Sv. vera je luč, beseda materina je ključ do prave narodne izomike.“

Po obedu bil je izlet na Slomškov rojstni dom, kjer je bilo mnogo govorov in so se deklamavale Slomškove pesmi. Č. g. Gomilšek iz Jarenine je tu proslavljal krščansko hišo, ki nam je dala Slomška, gosp. dr. Medved je pozdravil sedanjega posestnika hiše Antona Slomška, tovariš Štefe pa je imenom slovenskega krščansko-socialnega delavstva zaklical „Slava“ hiši, ki je rodila učenika slovenskega delavstva, ter je svojo trditev utemeljil s Slomškovi izreki. Več o pomenu Slomškovega slovenskim delavstvom priobčujemo v „Glasniku“. Brzobjav je na slavnost prišlo okolu 300. Vse brzobjavke žele, da bi se Slovenci združili in delovali v Slomškovem duhu. Od narodno-napredne strani je le par brzobjav, kakor je tudi bilo na slavnosti od te strani le par mož in nekaj ljubljanskih fantov v sokolski obleki.

Zvečer so bile razne zabave, ljudstvo je navdušeno prepevalo narodne pesmi, vsi nesebični rodoljubi, ki so bili na slavnosti navzoči, pa so želeli, da bi 200letnica Antona Martina Slomška našla srečnejšo Slovenijo, nego jo je našla 100letnica. To pa bode le tedaj, ako bomo, kakor je rekel dr. Medved, vsi poslušali zlate Slomškove nauke, ako nam bodeta sv. vera in sladka beseda materina dragi kot svetli očesi!

Politiški pregled.

Poroka srbskega kralja Aleksandra. V nedeljo se je zvršila poroka kralja Aleksandra z gospo Drago Mašinovo. Že od ranega jutra so bile vse ulice polne ljudstva. Vseh ljudi, domačinov in inozemcev, je bilo nad 30.000. Poroki so prisostvovali vsi diplomati. Ko je metropolit pri poroki položil na kraljevo glavo krono, ni hotela krona trdno stati na kraljevi glavi. Draga Mašin prišla je krono, ter jo trdno potisnila na kraljevo čelo... Uradni list nadalje naznanja pomiloščenja. Pomiloščen je tudi bivši radikalni minister Taušanović in urednik Protić, in sicer oba popolnoma, ter so ju že izpustili iz zapora. Svedoki pri poroki so bili ruski poslanik Manzurov, predsednik skupščine Nestorovič in posebni francoski odposlanik Marchand. Ogromna množica ljudstva je kralja in njegovo soprogo navdušeno pozdravljala.

Pogreb laškega kralja je bil v četrtek v Rimu na vso moč slovesen. Krsto je spremljevalo v Pantheon 100 duhovnikov in 160 menihov. Pred krsto je stopal s poslaniki novi kralj Viktor Emanuel, za njim pa črnogorski knez, nadvojvoda Rainer in drugi zastopniki. V Pantheonu je nadškof iz Geneve blagoslovil krsto. Pri črni maši je pelo 180 pevcev pod vodstvom Mascagnija. Ljudstva je gledalo sprevod na tisoče. Okolu 100 nesreč se je pripetilo v gnječi. K pogrebu je došlo tudi nekaj meščanov iz Prato, kjer je

„O, popolnoma, boljšega moža bi ne bila mogla dobiti“, odgovori Marta.

„Tudi jaz ga ne morem prehvaliti“, odgovori načelnik, „vesten delavec je. Dobil je pa tudi lepo ženico.“

Zadnja opazka je Marto neprijetno zbudila, posebno, ker jo je Hvosťny nekam divje pogledal. Rekla je samo: „Poštenost je še največ vredna. Pa, mudi se mi, moram iti, gospod načelnik!“

Od tistega časa je Hvosťny Marto večkrat pristregel in jo ogovarjal, ko je hodila na kolo-dvor. Kazal se ji je silno naklonjenega. Celo svoji ženi jo je priporočil, da ji je dajala šivanja.

Ko je nekega dne Marta zopet prišla k načelnikovi soprogi, da bi ji pomerila novo obleko, je bil načelnik sam doma. Marta je hotela precej oditi, a Hvosťny jo je peljal pokazat svoje stanovanje, češ, naj počaka, ker gospa kmalu pride. Posadil jo je na divan in je začel silno meden postajati. Marti vre kri po žilah in zdi se ji, da sedi na žarečem oglju. Vsak hip se vzdigne in hoče oditi, a Hvosťny jo zadržuje z izgovorom, da gospa gotovo pride. Z očmi jo je hotel prebosti, hvalil jo je, kako je lepa, in postajal je

neznosen. Ko se ji je približal in jo je hotel poljubiti, skoči Marta kvišku in zbeži proti vratom. Pri vratih se mu siloma izpuli iz rok in zakliče: „Fej Vas bodi, da se kaj tacega podstopite, kaj bi Bog rekel!“ ter zbeži po stopnicah.

Dlje časa je Hvosťny jezno hodil po sobi sem ter tja, rudeč kakor kuhan rak, in sam pri sebi govoril: „Čakaj, vrag, ti bom že pokazal!“

Marta pa je stopila domov grede v cerkev pred podobo Matere božje, katero je tako rada imela.

Družega dne je tovorni vlak težko prisopihal na postajo, kakor bi stroj hotel praviti, kako hude boje je imel z zameti. Izstopil je iz svoje čuvajske kolibe sprevodnik France, ves premrt. Dva dni ga že ni bilo doma in zato je pospešil korake, da bi zopet videl ljubo ženico, katera mu je s svojo ljubeznivostjo vedno sladila težko službo. Kar ga pokliče načelnik Hvosťny v svojo pisarno in mu reče rezko: „Naznanjam Vam, da ste iz službe odpuščeni“. Kakor strela z jasnega zadenejo Franceta te besede; svest si ni bil najmanjšega prestopka. Ko je hotel govoriti, mu je Hvosťny pokazal vrata.

Obupan je prišel France v svoje stanovanje. Ko ga je Marta videla vsega potrtega, ga je vprašala, kaj se je zgodilo. Povedal ji je s strahom, da je ob službo, in nato mu je ona razodela odkritosrčno, kaj se ji je bilo primerilo prejšnji dan.

„Pohotneži!“ vsklikne France jezno in maščevalne misli mu rojijo po glavi.

„Le potolaži se“, pravi Marta, „Bog nama bo pomagal! Nebeški oče poštenih ljudi ne zapusti nikoli.“

Huda zima je bila tisto leto. Še celo v bogatejših hišah so bile vedno rože na oknih. V sobici naše nesrečne družine sta vladala mraz in stradanje. Zastonj je France popraševal za službami. Le s kidanjem snega si je včasih prislužil kak krajcar. Pa tudi v tej jediščini ni pozabil Boga. Molili so skupaj vsak večer.

Nekega jutra prihiti Francetu prijatelj naznanit, da utegne dobiti službo hišnika v neki boljši hiši. Res jo je precej dobil. Preselili so se v lepo stanovanje, katero je Marta okusno okrasila. Vsi srečni so bili, ko jim je po budi poskušnji zopet posijalo solnce sreče, in večkrat je France rekel: „Poštenost slavi zmago!“

Bresci doma. Deputacija je prišla z mestno zastavo. Ljudstvo je to deputacijo napadlo ter je hotelo zastavo mesta Prato raztrgati na drobne kosce. Pri tem prizoru je iz neke bližnje strehe padel neki človek naravnost na bajonete vojakov. V ulici Nazionale je vsled velike gneče ljudstvo predrlo špalir vojakov. Črnogorski knez je potegnil sabljo, ker je mislil, da so anarhisti napadli pogreb, savojski princ so se pa z golimi meči ustopili okolu Viktorja Emanuela, da bi mu branili življenje.

Prvak nemških socijalnih demokratov umrl. V Charlottenburgu je zadela kap prvaka nemških socijalnih demokratov Liebknecht-a. Mož je dosegel 75 let. Za socijalno demokracijo je mnogo pretrpel po ječah. Bil je mož, ki je bil trdno preverjen, da so napačni njegovi nazori pravi. Pri glavnem socijalno demokratskem glasilu „Vorwärts“ je bil on najnadarnejši urednik. Socijalno demokracijo je zastopal v nemškem državnem zboru, v svoji stranki pa je poparjeni mož moral gledati, da mu nenadarjeni Žid Singer naglo raste preko glave in da zavzema v požidovljeni soc. demokraciji mesta, za katera bi bil Liebknecht dosti sposobnejši.

Profesor Masaryk kandidat. Češki profesor Masaryk je prešel popolno v soc. demokratski tabor. Vdeležil se je nedavno sestanka soc. dem. deželne zveze za Moravsko ter ondi izjavil, da sprejme kandidacijo za državni zbor v peti kuriji v Brnu. Njemu na ljubo odloži državnozborni mandat soc. dem. posl. Hybeš.

Ruski zunanji minister je sedaj imenovan. Na to častno mesto je car postavil grofa Lamsdorffa.

Vojna v Kini. Poveljnik mednarodnih čet, ki se pomikajo proti Pekinu, je postal Prus Waldersee. Rusi so baje razdrli kitajsko mesto Nintšvang. Iz Kine prihajajo še vedno vesti, ki pobijajo druga drugo.

Domače novice.

Ljubljana in cesarjev jubilej. Ljubljanski magistrat poziva ljubljansko občinstvo, naj v predvečer cesarjeve 70letnice 17. avgusta razsvetli okna svojih stanovanj in naj 18. avgusta okraši svoje hiše z zastavami.

Poslanec Šuklje pred volilci. Piše se nam na stopno: Dvorana novomeškega „Narodnega doma“ je bila tako srečna, da je vsprejela zadnjo soboto g. poslanca Šukljeja in njegove čestilce. Shod je bil slabo obiskan. Dvorni svetnik Šuklje je glede dunajske politike tudi le kopiral druge naše poslance: bičal je namreč češko obstrukcijo in hvalil Čeha in trdil, da se ne sme oktroirati nemški posredovalni jezik s § 14. itd. Nekoliko bolj po dvoru so dišale opazke, da je on (slovenski poslanec!) vedno skušal ohraniti z Nemci dobre odnose (nedavno je bil, kakor znano, uskočil celo v tabor nemško-liberalnega očke dr. Kronawettera!) in da je Slovencem iskati rešitve v razširjenju deželne avtonomije. Kako bi se potem zagotovile narodne pravice manjšinam, v take „podrobnosti“ se gibčni poslanec ni hotel vtikati. Važno je bilo na shodu le to, da je državni poslanec Šuklje udaril na staro struno „Slov. Lista“, na struno sloge na Kranjskem. Obsodil je tudi „Narod“, da grdo piše, in to je storil v Novem Mestu, prav pred nosom dr. Slanca, ki v „Narodu“ najgrje piše. Najel je Šuklje celo učitelja Šetino (zakaj ni poslal po Jelenca in Dimnika!), ki je v imenu zborovalcev obžaloval razpor med klerikalno(!) in napredno(!) stranko na Slovenskem in srčno želel, da se ustavi današnji boj, ker (čujte in strmite, sedaj pride modrost!) „ker je postopanje voditelj klerikalne stranke škodljivo narodnemu, duševnemu in gospodarskemu napredku slovenskega naroda“. Da bi n. pr. surovi napadi na vero in duhovne v „Narodu“ delali omenjeno škodo, kaj takega se dvornemu svetniku ni vredno zdelo pripomniti, in zato sta Tavčar in Malovrh še isti dan, ko sta objavila Šukljejev govor, precej zopet pokazala v svojem škandaloznem listu, da sta onadva sedaj to, kar je postal pred leti (po zatrdilu Tavčarjevem) Šuklje, namreč „nepopoljšljiva grešnika“. Da je pa nepopoljšljiva

grešnik ostal, do danes tudi Šuklje sam, je pokazal na shodu s tem, da je imel predrznost, v istem hipu, ko je govoril za slogo, perfidno napadati delo katoliško-narodne stranke na gospodarskem polju in brez povoda napasti tudi novo „Vzajemno zavarovalnico“. S tem je pokazal Šuklje, da črti vsako delo, in naj bi bilo narodu še tako koristno, ako isto ne podpira liberalnih načrtov in ako podjetje ni zrastle na liberalnem zelniku. Kvasil je tedaj lisjak o slogi le zato, da je lože na to stran globoko zasadil otrovano pušico in onečedil, kar njemu ne ugaja. Na to impertinentnost mora Šuklje dobiti odplačo javno. Človek, ki ničesar ne stori za narod, naj ga pusti v miru!

Šuklje je grajal „Slov. Narod“ na shodu v Novem Mestu, in je hvalil duhovnike in njih zmožnosti. Tako nam piše prijatelj z Dolenjskega. Ta državni poslanec je namreč zbobnal po lepkih in drugih pripomočkih iz dolenskih mest nekoliko volilcev in še več nevolilcev na shod, ki je štel natančno 70 oseb. Novomeščani so ostali večinoma doma, kajti glavni dolenski agitator Kozel je zvedel, da lazi Šuklje zadnje dni okolu duhovnikov, in to je tako razburilo njegovo v „Rudeči Prapor“ vkleto dušo, da je izdal parolo: „Mi ne gremo na shod!“ Ta nastop je s cer manever poslanca Šukljeja, kakršnih smo že več doživeli, a ne moti naše sodbe o njem prav nič, treba ga je pa pribiti, da ga ne pozabijo gospodje v okrožju „Slov. Naroda“.

Wolfova zmaga nad slov. državnimi poslanci. Klofute, katere deli Slovencem Körberjeva vlada, se množe. Po klofuti, katero smo Slovenci dobili pri imenovanju graškega višjega pravdnika, zasolil nam je justični minister še hujšo klofuto, ki je tem občutnejša, ker je del slovenskih poslancev zagrozil z ostro opozicijo, ako vlada imenuje od nemških nacionalcev pri poročane kandidate za izpraznjeni mesti pri celjskem sodišču. Justični minister je imenoval znanega državnega pravdnika v Celju Karola Ekla dež. sodnim svetnikom pri sodišču v Celju in cesar mu je takse prosto povrh podelil naslov in značaj višjega deželnega sodnega svetnika! Wolf zmaguje... Poroča se nam dalje: Justični minister je substituta drž. pravdnika dr. Emanuela Bayerja v Celju imenoval državnim pravdnikom istotam in substitut drž. pravdnika dr. Adolf Boschek iz Ljubnega je prestavljen v Celje. Ali bodo slovenski drž. poslanci storili po teh udarcih odločen korak? Ali bodo zavezniki Čehi jim povrnili s podporo vsaj nekoliko tistih uslug, kar so jih jim naši storili?

Katoliško-narodni shodi. V nedeljo je katoliško narodna stranka zopet priredila par dobro obiskanih ljudskih shodov. Na shodu v Kostanjevici sta govorila dr. Šusteršič, in dr. Evgen Lampe, na shodu v Dobrepoljah so govorili dr. Schweitzer, dr. Jos. Gruden in dr. Krek. V Škocijanu sta pa govorila posl. Vencajz in dr. Žitnik. V Kostanjevici je prvi govornik dr. Šusteršič naslikal liberalizem kot sovražnika kmečkemu stanu, ki se kmetu hlina, dokler ga rabi, a ga zavrže, ko ga je izrabil. Boj proti duhovščini škoduje ljudstvu samemu. Dr. Lampe je dokazoval z vzgledi iz liberalnih listov, kako liberalci sleparijo ljudstvo z zabavljanjem na osebe, da bi katoliško stvar diskreditirali, in je razlagal resolucije, ki bodo predložene II. katoliškemu shodu v potrjenje. — V Dobrepoljah je na shodu razlagal g. dr. Gruden pomen in smoter drugega katoliškega shoda; dr. Schweitzer je govoril o pomenu gospodarske organizacije za kmečki stan; dr. Krek je pa razpravljal o političnem položaju v Kranjski deželi in pojasneval „blagodejni“ vpliv zveze slovenskih liberalcev z nemškimi veleposestniki ter posebno skrb teh vrlih zaveznikov za našega kmeta, kateremu so hotli vsiliti proti vladnemu načrtu neki kulturni svet, v katerem bi kmet ne imel nikake besede v svojih lastnih zadevah, marveč bi to odločevala go spoda, ki sedi v liberalni slovensko-nemški koalaciji, in njih prijatelji. — V Škocijanu je govoril državni poslanec Vencajz o političnem položaju in o zgodovini obstrukcije v parlamentu ter o škodljivosti zadnje obstrukcije za Slovence

na gospodarskem polju. Nadalje je dokazoval, da si delata liberalizem in socijalna demokracija na Kranjskem iz rok v roke na pogubo kmeta in da sta ti struji prvi korak do anarhizma, ki se je zarotil proti vsem obstoječim napravam in ki mori cesarje in kralje. Pozivljal je govornik zborovalce, da naj se ne dajo zapeljati po liberalnem časopisju, ki razdružuje narod, ter da naj zaupajo le v samopomoč. Dr. Žitnik je pa poročal kot deželni poslanec tega okraja o delovanju v deželnem zboru in dokazal s številkami, da, ako se je kaka škoda deželi zgodila po sklepanju o nakladah, je niso zakrivali poslanci katoliško narodne stranke. — K tem trem shodom je prišlo na tisoče ljudij, ki so pazljivo sledili razpravam in burno pritrjevali govornikom. Shodi so se pričeli s slavoklici na cesarja in končali se s slavoklici na sv. očeta. — Jutri se vrše zopet trije javni ljudski shodi, in sicer v Črnomvrhu nad Idrijo, v Radečah pri Zidanem mostu in na Blokah.

Anton Martin Slomšek. Najvažnejši podatki iz življenja so: Rojen je bil Slomšek 26. listopada leta 1800 na Slomu, ponkovške župnije. L. 1814. je vstopil v III. razred normalke v Celju in istega leta v gimnazij. Leta 1819. se napoti v Senj (Dalmacijo), kjer je v ednem letu dovršil sedmi in osmi razred. Vsled neveljavnosti spričevala senjske gimnazije moral je v Celovcu osmi razred ponavljati. Leto pozneje, v katerem mu je umrl še oče, mati mu je umrla pet let poprej, vstopi v celovško semenišče, katero je dovršil leta 1825. To leto pride za podžupnika na Bizeljsko, dve leti pozneje v isti lastnosti k Novi cerkvi pri Celju. Leta 1829. je postal špiritual v celovski duhovščini, kjer je ostal celih devet let, ter mnogo storil za probujo koroških Slovencev. Od tam je prišel jeseni l. 1839. za nadžupnika, dekana in okrajnega šolskega nadzornika v Vuzenico ob Dravi. V majniku leta 1844. je postal začasni veliki šolski nadzornik, avgusta pa stalni, kar je ostal do leta 1846. Dne 25. aprila 1846 prevzame celjsko opatijo, a že 30. o. m. je bil imenovan lavantinskim škofom. Kot tak je po dolgih naporih premestil sedež lavantinske vladikovine iz Šent. Andraža v Maribor. Leta 1862. je leto njegove telesne smrti. Anton Martin Slomšek je ustanovil „Družbo sv. Mohorja“, s spretnim peresom je dramil Slovence k zavesti verski in narodni ter je dosegel, da nimajo štajarski Slovenci popolnoma nemških ljudskih šol.

Slovenska zastava in vitanjski nemškutarji. Iz Vitanja se nam piše: Celjska fakinaža dobro napreduje. Ima srečo v poduku. Njena smrdljiva kulturna duhovitost veje na vse strani Celu v Vitanje je razširila svojo kugo. V nedeljo ob času slovenskega sprejema novega č. g. župnika Albzija Arzenšek-a visela je slovenska trobojnica na prijazni kapelaniji. Ob zori jutranji je mirno vihrala in se igrala z rahlim vetrom. Ko so pa nekateri heilovci pokukali izpod odej, zadišalo jim je takoj, da mora nekje biti slovenska trobojnica. Jeden izmed njih, ki je lani pristopil luterancem, jo je baje prvi zavohal. Kar slabo mu je prišlo. Otepal je z rokama kakor bi bil nor! Kakor besen je letal od hiše do hiše in zbiral hajlovske sodruge, da gredo nad slovensko trobojnico. Kmalu so bili na cesti. Ker so se pa zbal slovenskih fantov, ki so stali pod zastavo, so mirno šli mimo nje. Le očesa bi se jim bila kmalu preobrnila. Po želodcu pa jim je krulilo „weiss-blau-roth“. Da ste jih videli, kako so bili penasti jeze, a hlačice so se jim tresle strahu pred fanti, bi se jim smejali na vso moč. Ničesar niso sami opravili, zato so prosili občino na pomoč, češ, naša zavest je užaljena. In, glejte, ko smo g. župnika pripeljali v cerkev in so maševali, prišli so župan, občinski možje, trški stražnik in orožnik ter so, ne vem po katerem državnem „paragrafu“, zahtevali od fantov „nieder mit dieser Fahne“. Ali fantje, svesti si svoje moči, niso dovolili. Vnel se je prepircček. Pa Slovenci so mirni in modri ljudje. Stali so kakor skala v morju in niso storiili nič hudega, dočim so nasprotniki s krikom hoteli doseči svoj namen. Jeza jih je imela kakor na „špagici“. Pa kmalu si izmislijo zvite glavice še nekaj. Poslali so ukaz g. kapelanu, da zastavo mora odstra-

niti. G. kapelan seveda ni imel časa, ker je bil v službi. Ni jim mogel niti ustno niti pismeno odgovoriti po volji. Te molčečnosti so se poslužili trzanje in dobili so neko staro ženičico, ki je imela ključ od kapelanije. Boječa se župana, občinskih mož vitanjskega trga, trškega strazara in oboroženega orožnika, odprla je ženica na njihovo zahtevo kapelanijo in zastavo so spravili. Fantje, ki so zunaj pred stanovanjem stali, so bili žalostni in so to drznost tržanom pustili, ker so mislili, da so gospod kapelan to dovolili. A rekli so, da so užaljeni. Zahtevali so pa, da ne bodo tudi tržanom dovolili pruskih cap razobešati v Avstriji. Kdo ima zdaj prav, fantje, ali Vitančanje? Zaradi dveh ali treh nemških mož bi morala vsa fara plesati kakor bi le-ti godli? Kranjski Slovenci, dobro znajte, da je tak boj vedno pri nas. Bodite složni v eni hiši in pomagajte nam na mejah!

Prizori s Slomškove slavnosti. Pod Podgorškovi m kozolcem. Dr. Tavčar se vstopi široko pred dva Korošca: „Kje pa imate tistega orglarja Grafenauerja? Ali bo katero zaorgljal danes?“ Grafenauer, stoječ za Tavčarjem: „Bom jo, gospod doktor, če bode te Vi mehove priti. skali.“ — Pri banketu. Dr. Tavčar: „Protestirati moramo, da bi se nemški kremplji polastili te slovenske grude. Ta zemlja mora ostati slovenska!“ Klici: „Švegel!“ Dr. Tavčar: „Oprostite moramo to zemljo nemške silovitosti!“ Klici: „Na Kranjskem se pa veže z Nemci!“ Dr. Kušar: „Ali ima kdo kaj govoriti!“ Dr. Tavčar: „Tukaj ni tacega, da bi jaz pred njim pod mizo zlezel.“ Glas izmej ljudstva: „Ali ni Švegla tukaj?“ Dr. Kušar: „Bodite no tiho!“ — Pred slavnostno mašo. „Triglavani“: „Naša zastava ne sme k maši, da se ne poklerikal!“ — Pred Slomškovim domom. Lozarjev Pepe: „E ik ge gk, gk e a e gk ik uk!“ — Jurist Zabukovšek, član slavnostnega odbora: „Kaj neki „Slovenijani“ tako opazujejo Malovrha in mene? — Na ljubljanskem kolodvoru v ponedeljek zjutraj. Malovrh: „Dobro, da sem zopet doma. Dvakrat sem se moral peljati mimo Šmarjete, kjer rasejo žlice.“ — „Slov. Narod“ o slavnosti: „Slomškove besede, katere priobčujejo klerikalni listi, so provokacija slovenske liberalne inteligence. Slomšek je bil klerikalec: imel je mnogo krivih nazorov.“ Dr. Medved v Mariboru: „Tega pa nisem jaz rekel dr. Tavčarju.“

Biskup Strossmayer praznuje 2. septembra 50letnico svojega škofovanja. Na Hrvatskem se pripravljajo za to priliko velike svečanosti. Udeležili se bomo svečanosti tudi Slovenci, ako se nam pravočasno naznani vsposed.

Odlikovanje. Profesor na višji gimnaziji v Ljubljani g. M. Pleteršnik je bil povodom svojega umirovljenja odlikovan s križcem Fran Josipovega reda.

Stari mesarski most v Ljubljani so pričeli podirati. Nasproti Stroelbe se gradi brv čez Ljubljano.

Duhovniške spremembe. Č. g. Tomaž Zabukovec, kaplan v Toplicah gre kot kaplan v Drago; na njegovo mesto pride semeniški duhoven č. g. Peter Janc. — V Loški Potok je nastavljen č. g. novomašnik Franc Kralj.

Zobozdravniški atelije v Ljubljani. Voditelj zobozdravniškega atelijeja, Špitalske ulice št. 7., dr. Rado Frlan nabavil si je aparate za brezčutno ruvanje zob z dušikovim oksidulom (Luftgas oder Lachgas).

Drobne novice. Dež. poslanec g. Lenarčič je v Bruselju nevarno obolel. — Večina isterskega dež. zbora je sklenila, da se upre vladnemu predlogu o premestitvi dež. zbora v Pulj. — V Os trožnem pri Celju je ogenj uničil sedem poslopj. — Umrli je v Koprju gospa Otilija Horvath, so-proga bivšega ravnatelja na tukajšnji pripravnici. — V Mariboru se je ustrelil 49letni postrešček Marka Leskovar. — Delavec Martin Šusteršič je bil v Ljubljani aretovan, ker je proklinjal Boga. — Mizarska zadruga se je ustanovila za slovenske mizarje v Gorici. — Spominsko ploščo dr. Kranjcu, ki je predaval l. 1848. na tačasni slovenski fakulteti graškega vseučilišča, nameravajo odkriti 2. septembra velenjski rodoljubi na dr. Kranjčevem rojstnem domu. — V Vrtojbi na

Goriškem je neznan tat Materi božji ukradel uhane in križec.

Treščilo je minolo soboto zvečer v veliki grajski kozolec v Fužinah pri Vevčah, ki je bil poln žita; kozolec je pogorel do tal. Strela je poškodovala tudi električno žico, napeljeno s Fužin v vevško papirnico. Isto noč je treščilo v neki z žitom čisto napolnjeni kozolec pri Šmartnem ob Savi, ki je istotako pogorel. — Treščilo je dalje v neko hišo na Brezju pri Dobrovi s tako silo, da je zid razdrapan. Strela je pridrla tudi v otroško spalnico ter zdobila eno podobo in užgala umetne cvetice. Otrokom pa se ni zgodilo nič, le ustrašili so se.

Poroka. G. Jožef Planinec, c. kr. računski oficijal pri deželni vladi v Trstu, se je poročil v sredo v ljubljanski nunski cerkvi z gđ. Terezijo Pesjakovo iz Kamne Gorice.

Zaplenjena sožalna brzojavka. Tržaški laški poslanci so poslali italijanski kraljevi hiši sožalno brzojavko, ki pa je bila tako polna „sočutja“, da jo je moralo državno pravdnitvo zapleniti. — Sicer pa v Trstu ni — irredente!

Smrt vsled muhinega pika. V Podklostru je pičila muha ondotnega notarja Kreunzerja. Ni se brigal za to, dokler mu ni rana močno otekla ter ga zdravniki niso mogli več rešiti smrti.

Ubogi Celjani! Slomškova slavnost na Ponikvi je napravila nemčurkim Celjanom grozne preglavice. Saj bi bili tako silno radi napravili kako indijansko demonstracijo proti slovenski slavnosti, a kaj, ko se je ista vršila izven njihovega smetišča, t. j. Celja, kjer edino imajo ti čedni ljudje še nekaj poguma. Ubožcem je ta slučaj popolnoma zmedel glavo in kakor pravi blazniki so na ulici napadli kolesarja Mart. Mentonija iz Ljubljane, ki se je peljal na slavnost. Nekemu ljubljanskemu kolesarju so uplenili trobojnico, a o tem so jih pač dobili tudi nekaj po nosu. Zvečer sta pred odhodom našega vlaka s Ponikve prišli v Celje dve kompaniji vojakov, ki so čuvali, da znana fakinaža ni kakor četa steklih psov napadala izletnikov, vračajočih se s slavnosti. Na peron so smeli le tisti, ki so imeli vozne listke, vstopnic na peron pa niso prodajali nikomur.

Prestavljen je predstojnik okrajnega sodišča v Slov. Gradcu Ferdinand Sokol pl. Resso k okrajnemu sodišču celjskemu.

Dobro mu je povedal. Kapucin je na potovanju prišel v gostilno, zahteval piva in plačal. Neki „Narodovec“ mu porogljivo reče: „Pater, o da bi jaz imel vaš denar! Kapucin: „In jaz vašo pamet!“ „Narodovec“: „Kaj bi potem imela oba?“ Kapucin: „Nič!“

Najnovejše vesti.

Drugi slovenski katoliški shod v Ljubljani. Vspored obravnave in shodov: Ponedeljek, 10. septembra ob 5. popoldne „Pridi sv. Duh“ in blagoslov, Stolna cerkev. — Ob 6 zvečer Osnovni shod, Alojzijevišče. — Ob 1/2 9 zveč. Zabavni večer „Meščanskega kluba“, Katoliški dom. — Torek, 11. septembra ob 8. zjutraj Slovesna sv. maša, Stolna cerkev. — Posvetovanje odsekov: Od 10.—1/2 12. Šolstvo, Katoliški dom. — Od 10. dalje Socijalni odsek, Staro strelišče. — Od 10. dalje Časnikarstvo, Rokodelski dom. — Od 1/2 12.—1. Krščansko življenje, Semeniška knjižnica. — Od 1/2 3.—1/2 4. Šolstvo, Semeniška knjižnica. — Od 1/2 3. Socijalni odsek, Staro strelišče. — Od 2. dalje Časnikarstvo, Rokodelski dom. — Od 2. dalje Organizacija, Katoliški dom. — Od 1/2 4.—1/2 5. Krščansko življenje, Semeniška knjižnica. — Od 1/2 6. zvečer I. slovesni shod, Alojzijevišče. — Od 1/2 9. zveč. Pozdrav „Slov. kršč. socijalne Zveze“ katoliškemu shodu, Katoliški dom. — Sreda, 12. sept. Od 8. zjutraj Tiha sv. maša (govor), Stolna cerkev. — Ob 1/2 10. zjutraj II. slovesni shod, Alojzijevišče. — Ob 3. popoldne III. slovesni shod, Alojzijevišče. — Ob 7. zvečer Slavnostni komers akademičnega društva „Danice“, Staro strelišče.

Slovenski učitelji, ki so člani „Zaveze“, so dne 8. in 9. t. m. na shodu v Mariboru pokazali, da je mej njimi hud boj za liberalizem, da pa vender nekaj štajarskih učiteljev ni ho-

telo z Donkižotom iti nad klerikalnega zmaja in česnati o liberalnih dimnikih in družih tacih modrostih. Pripeljali so sicer kranjski učitelji seboj izgubljenega boga dr. Tavčarja, pa se mu je nekam jezik zatikal, tako, da je poleg liberalnosti voščil versko šolo, če bodo mrmrali, na besede Spinčičeve pa ni dal nič. G. nadučitelj Matanič iz Istre je rekel, da je zloba, ako hoče kdo razpreti istrsko duhovništvo in učiteljstvo. Kranjski učitelji so pa kričali: živio Tavčar! Lep govor o Slomšku je imel ravnatelj Schreiner.

Malo hrena g. Jelencu. Kakor o drugih prilikah, je tudi pri zadnji skupščini „Zaveze učiteljskih društev“ v Mariboru en del učiteljstva pokazal svojo strokovno izobrazbo in duševno višino — s psovanjem proti klerikalnemu zmaju. Zlasti se je v tem odlikoval predsednik Jelenc. V ohladilo njegove liberalne ogorčenosti, mu povemo, da je dolžan klerikalcem veliko hvaležnosti. Zaveza učiteljskih društev, kateri on predseduje, izdaje v Mariboru v tiskarni sv. Cirila „Popotnika“. Tiskarna je last katoliškega tiskovnega društva, katero podpirajo skoro izključno sami duhovniki. In tej klerikalni tiskarni je „Zaveza“ za „Popotnika“ na dolgu že več let okoli 3000 gld. Ko bi se tiskarna odločno poslužila svoje pravice, bi „Popotniku“ že zdavno ugasnila luč. Komu imate torej, g. Jelenc, zahvaliti, da še „Popotnik“ razganja klerikalno temo in z blatom ometava mračnjaško rimstvo? Svetujemo vam, izpolnite najprej svojo dolžnost, potem si znate jezik brusiti.

Slovenecem v premislek je bila spisana prva stran sinočnega „Naroda“. Kaj takó konfuznega se ne čita zlepa. V članku dr. Slanc bralcem dere pamet s svedrom, v podlistku pa neka ženska čenča o Prešernu, da ta naš slavni pesnik, ki je veroval v Boga in Kristusa, Bogorodice ni častil kakor devico, in da sedaj ta „človek“ iz svetlih višav samo gleda na Marice II. pritlikavost. No, iteligenci čestitamo na glasilu!

Zveza županov za litijski okraj ima 15. t. m svoj ustanovni shod. Doslej je oglasilo pristop že nad 20 županov.

Šola na Muti se razširi v dvorazrednico.

V Kranju se bode slovesno praznovala sedemdesetletnica cesarja Franca Josipa I. in 16. septembra se priredi Prešernova slavnost.

Zagreb, 11. avgusta. Biskup Strossmayer je pripravljalnemu odboru za I. hrvatski katoliški shod poslal krasno pismo, v katerem povdarja, da bode storil vse, da se ta prepotrebni shod častno izvrši.

Brno, 10. avgusta. Katol. ljuška stranka češka je postavila kot kandidata za dež. zbor namestu umrlega Tučeka drž. poslanca Stojana.

Rim, 10. avgusta. Porotna obravnava proti morilcu Brescu prične se bržkone 29. avgusta.

Pretorija. Zasledili so zaroto, ki je hotela postreliti vse častnike v Pretoriji, Roberts pa ujeti (?).

London. Iz Či Fu se poroča: Mejnarodne čete so zasedle v ponedeljek Yangstun. Ubitih in ranjenih imajo 322 vojakov.

Razne stvari.

Vojska in tobak. Neki londonski časopis poroča: Tobak in pipe, katere se pošiljajo angleškemu vojakom, so najljubši darovi, ki se jim morejo pokloniti. Nikjer se tolažba tobaka tako ne ceni, kakor ravno na bojnem polju. Vojaki in pomorščaki kraljice Elizabete so bili prvi Angleži, ki so kadili. V nemško-francoski vojski so pri Sarbrücken brunšviški huzarji s smotkami v ustih med gostim dežjem krogelj dirjali med francoske vrste. Po krimski vojski je kajenje na Angleškem prišlo v navado. General Wolseley je bil strasten kadilec in je svojo slavno zmago nad pašo Arabi pri Tel-el-Kabiru l. 1882. obhajal s tem, da je devet smotk zaporedoma pokadil.

Fige — zdravilo. Zdravilna moč fig se posebno pokaže pri slabem prebavljanju. Fige se tudi priporočajo tistim, ki veliko kašljajo ali pa imajo sušico. Bolnikom na pljučih posebno dobro dene voda, v kateri se je kuhalo nekaj ječmena, šest fig in pest rozin.

Kako bode kaznovan Bresci. Bresci bode obsojen na dosmrtno ječo, ker v Italiji nimajo smrtne kazni. Deset let bode zaprt v posebni 2 m dolgi in 1 m široki celici, katere vrata se ne odpro ves čas, ker jetnik dobiva potrebščine skozi ozko odprtino. Hrana njegova bode kruh in voda. Govoriti ne bode smel. Pri najmanjši besedici bode kaznovan z nasilnim jopičem in z železom prikovan na posteljo. Izvedenci trdijo, da malokdo učaka pri taki kazni deset let. največ jih postane po prvem letu blaznih ali pa umro, — če je res. Sodili bodo Brescija porotniki.

Morilec naše cesarice. Državni pravnik Navazza obiskal je Lucchenija ter ga vprašal: „Ali vam je znano, da je bil kralj Umberto umorjen v Monzi? Poznate Brescija?“ Luccheni: „Ne! Veseli me pa zelo, da je kralj Umberto umorjen.“ Državni pravnik se je zgrozil nad toliko pokvarjenostjo, na kar je Luccheni odvrnil: „To še ni vse. Brez dvoma pridejo še drugi na vrsto.“ O zaroti je izjavil Luccheni, da ne more dati nobenih podatkov.

Škodljivost moderca. Nekateri ženske se silno rade stiskajo v moderc. Neki zdravnik je sedaj izračunal, da teži stisnjen moderc spodnje dele v teži 1 1/2 do 2 kilograma! Kako taka obtežitev vpliva na notranje dele telesa, si vsak lahko misli, zato z modercem proč!

GLASNIK.

Anton Martin Slomšek in slovensko delavstvo.

Na drugem mestu poročamo, kako lepo se je proslavil preteklo nedeljo na Ponikvi spomin stoletnice škofa Antona Martina Slomškega. Častno je bilo zastopano pri tej slavnosti tudi slovensko krščansko-socijalno delavstvo. Hvaležno je prišlo čestit moža, ki mu je pokazal mesto, na katerem mu je stati v socijalnih zmedah našega časa.

Anton Martin Slomšek je že razvijal slovenskemu delavstvu krščansko socijalni program. V tej zavesti so došli na Ponikvo mnogoštevilni zastopniki slovenskega delavstva in prav nič ne kali te zavesti, ako je par mož mislilo, da se Slomškov program sveti v rudečih srajcah maloštevilnih Tavčarjevih „Sokolov“. Zastopniki „Slovenske krščansko-socijalne zveze“, ki je prišla na Ponikvo z zastavo in 50. člani, zastopniki „Del. stavbinskega društva“ in „Katol. delavskega društva“ iz Zagorja, Idrije in Jesenic z zastavo in „Gospodarske zadruge“ na Češnjici, so zastopali nad 15.000 slovenskega delavstva, ki je organizovano na Slomškovih nazorih in načelih in ki je vedno pripravljeno, žrtvovati se za — Slomškov program, za program, o katerem je Slomšek se tako jasno „izrazil“: Duša urejenega socijalnega življenja je verstvo. Država brez vere je mrtvo truplo, ki ima cimo gnjilobe v sebi. Le sv. katoliška vera je jedina pomoč za bolno Evropo.“

Anton Martin Slomšek je vedel, kje je izvir socijalnih nadlog, ter je zapisal: „Nesrečna, poguborodna mati vseh socijalnih nadlog je povsod vladajoča samopašnost. Nje čuvaji so lažnjivci, opravljalci, zvijačni postavodajavci, nemirneži, prepirljivci, zapeljivci, razuzdanci, trdosrčniki, oderuhi, goljufi, sleparji in vsa brezštevilna tropa hudobnikov, kateri vse najlepše naprave spodkopavajo, najboljše naredbe spodbijajo in vsako blagoslovo početje pokončujejo. . . . Odpad od Boga in njegovega razodetja bil je že izprva začetek in poglavitni razlog vseh verskih pa tudi socijalnih nadlog na zemlji, je toisto še dandanes“ Zato je Anton Martin Slomšek klical: „Povrnitev zmotenih nazaj k Bogu po Kristusu Gospodu, to je edini pot do zboljšanja vseh teh žalostnih razmer našega časa“.

Slomšek je dobro razumel, kakšna bi bila „svoboda“, s katero sedaj sleparijo socijalni demokratje, in pri katerem delu jih podpira „Slovenski Narod“. Slomšek je klical Slovincem: „Resnična zvanja sloboda je le sad notranje; državljanska sloboda moralno za svojo podlago imeti mora, ker una brez tote družega ni,

kakor le najgerša samovolja, dokler ostane človek sužnik svojih strastij. Kaj bo neki branilo slabega pred zlovoljo močnejšega, če je vsakemu prosto storiti, kar se mu spoljubi? Mar ne bode nasilnik, gnan od svoje strasti, slabotneža podjarmil pod svojo oholost, pohotnost in skopuštvu? Sloboda, kakoršna navadno po možganih naših ljudij roji, in kakoršno tolikrat po svojih zborih, pa tudi po gostivnicah oznanujejo, če bi se uresničila, družega ni, kakor samovolja, grozno nasilstvo, divjanje ljudstva, odprti grob vse prave omike in prosvete, zatorej je pa tudi že zadnji čas, da se ljudje odločno pred njo svari, ter da se jim pové: Le tisti je sloboden, katerega je Sin božji (greha) oprostil. Koder Duh božji vlada, le tam je prava sloboda doma!“

Mnogo se zabavlja v sedanjem času tudi duhovnikom, ki stopajo mej delavske vrste in uče delavstvo isto, kar je učil Anton Martin Slomšek. Slovenski delavci, branite te svoje prijatelje z besedami Slomškovimi: „da je Gospod postavil duhovnike, ne da bi molčali, marveč, da naj kličejo kakor trobenta in naštevajo ljudstvu njegove zmote, bodi si priležno ali nepriležno Gorjé tistim dušnim pastirjem, ki so u tem nevarnem času zbeganemu ljudstvu le samo slepi vodniki in mutasti čuvaji, bodi si iz nemarkšine, bodi iz krive bojzljivosti! Svojega velevažnega poklica ne umejo! Bojni kanoni uženejo divji upor; iskre, ki u pepelu tlijo, popogasila bode le samo beseda resnice, govorjena od modrih učenikov iz navdušenega serca!“

Delavcem pošteno plačilo je zahteval Slomšek ter dejal: „Delavcem zaslužen o plačilo tergati, ali pa poderževati, je greh, kateri unebo vpije; vsak delavec je svojega plačila vreden!“

S „popolno enakostjo“ se mnogo agituje v nasprotnih nam vrstah. Kako lepe so Slomškoves besede o enakosti! Anton Martin Slomšek je pisal: „Ravno tako zmeden je pojem enakosti socijalne, če razumevamo s tem popolno poenačbo vseh ljudij. Kdo si bode izsilil popolno enakost dušnih darov? Kdo bo zahteval enakost vseh stanov, vseh služeb in oblastij u človeški družbi, če je zdrave pameti? Ali mar hočete človeško družbo razrušiti? Doklerkoli so in morajo biti darovi narave in poklica različni, je brezpogojna enakost prazna sanja. Le kerščanstvo samo določuje resnično enakost s tolažljivim naukom, da smo vsi po podobi božji ustvarjeni, vsi po Jezusu Kristusu odrešeni, k enoistemu poklicu posvečeni, podložniki enoistega božjega zakona, odgovorni vsi pred enim ter istim vsevednim sodnikom, vsi otroci enega Očeta, bratje in sestre Jezusa Kristusa in vsi sodediči njegovi. . . . Pa tudi le kerščanstvo samo zamore zavid in nevošljivost nižega nasproti višemu, po stanu in zmožnosti odličnejšemu, krotiti pri potrebni neenakosti, s tem da uči, da stvarnik svoje talente raznoverstno deli, pa tudi na sodbi o njih porabi oster račun zahteva, ter da se bo od njega, ki mu je bilo več dano, tudi več tirjalo; da po tem takem se ne bode gledalo na množino darov, ne na prednost veljave in službe, velikoveč le na izkazano zvestobo. O tem edino zdravem in pravem nauku glede socijalne enakosti treba je dandanes posebno odločno govoriti in ne prenehati, da se ljudstvo pred zapeljivo godbo naših krivih prerokov svari, preden se pogrezne u prepad naglo razširjajočega se komunizma.“

Poslušaj slovensko ljudstvo te besede moža, o katerem niti liberalci ne morejo trditi, da ni bil prijatelj Tvoj. Celó dr. Tavčar je moral izjaviti, „da je Slomšek imel dobro srce za slovenski narod, in, dasi je sedel na škofovskem sedežu, da je to slovensko ljudstvo objemal s pravo ljubeznijo.“

Na delo je klical Slomšek krščanske socijalce, rekoč: „Tudi to je obžalovanja vredno zlo, da boljše misleči del naših ljudij tem rovarjem in prekucahom nasproti roke križem derži, da se je doslej le malo, ali pa celo nič storilo ni u krepko obrambo resnice in pravice. Eni mirno gledajo in skerbiijo le za svojo domačo peč; sicer tožijo in žalujejo o zmedenih razmerah našega družbinskega življenja, pa sami persta ne ganejo, temveč vse delo za red in

mir le vladi prepuščajo. Drugi so strahu tako rekoč oterpnjeni in samopridni, le svojo kožo varujejo. Vse te ljudi je treba iz njih malomarnosti predramiti. . . . dobromisleče pa priglanjati, naj se sovražnim strankam z neprestrašenim pogumom u bran postavijo!“

Čegav je torej Anton Martin Slomšek? Slomšek je naš vzornik, Slomšek je apostelj krščanskega ljudstva slovenskega! Slomšek je prvi učenik slovenskega delavstva. Prav je imel naš tovariš Štefè, da je pred Slomškovim rojstnim domom v ime organizovanega slovenskega delavstva, v ime tistega dela slovenskega delavstva, kateremu je še sveta ljubav domovinska, kazal na pomen Slomškov v delavskem gibanju po Slovenskem, in da je klical v ime našega delavstva „Slava!“ hiši, ki je nam rodila takega moža. „Narod“ seve skeli, da je na stotine ljudstva tedaj pokazalo, da je istega mišljenja, da si svojega Slomška ne pusti vzeti!

Naš „Glasnik“, ki je glasilo slovenskega krščansko-socijalnega delavstva, spominja se danes Slomškoves stoletnice z željo, da bi slovensko delavstvo poslušalo besede blagega škofa in da bi vsi tisti, ki so klicali na Ponikvi „Pred Slomšekom se mora ukloniti vsak“, ostali mož beseda, ne pa o prvi priliki zopet podpirali kliko socijalne demokracije, katero je Anton Martin Slomšek tako krepko obsojal. Slava, večna slava Slomšku, slava vsem tistim, ki hote v bodoče delati za ubogo naše ljudstvo po zlatih Slomškovih naukih!

Delavske drobtine.

Slovensko delavsko stavbeno društvo bode imelo v četrtek dne 23. t. m. izredni občni zbor, na katerem bode vsled spremembe pravil voliti še dva člana v ravnateljstvo. To društvo razvija tudi letos plodonosno svoje delovanje. Do jeseni bode dozidalo kakih 18 delavskih hiš, kar je za stanovalske razmere delavcev v Ljubljani pač precejšnega pomena. Društvo ima sedaj na razpolago dvojje stavbišč: eno na Glincah, kjer je projektiranih 64 hiš, in eno na opekarski cesti, kjer bode svojedobno stalo 8 delavskih poslopij.

Prosta konsumna združenja. Konsumna društva imajo mnogo nasprotnikov. Težavno je tudi to, da se konsumna društva, četudi prodajajo blago le svojim članom, prištevajo obrtnim podjetjem. Da se izognejo obrtnemu obratu, so graški delavski krogi napravili prosto konsumno združenje, ki obstoja v skupnem nakupovanju blaga, katero se potem razdeluje mej udeležence. Tako združenje ne potrebuje pravil, ne knjigovodstva, ne posebnih društvenih prostorov. Le blago se nakupuje vzajemno in porazdeluje v večjih partijah mej deležnike. To združenje šteje danes nad 700 članov in je dobilo že mnogo posnemalcev v okolici graški. Po vagonih se že naroča blago in določila posameznim razdeliščem. Za razdelišča so se našli mali prostori po mestu. V sobotah zvečer se razvaža naročeno blago in oddaja po kupni ceni. Nadzorništvo skrbi, da je blago dobro. Ker ta združenja niso juristične osebe, ker nimajo predstojništva in svoje glavnice in dividende, se tudi ne morejo obdačiti. Pri konsumnih društvih je pa ta težava, da režija precej stane in da se blago ne more dajati mnogo pod tržno ceno. Trgovci tem združenjem s svojimi ovadbami pri oblastvih doslej niso mogli blizu. Ako se more uvesti natančna kontrola, bi bilo v delavskih krajih sploh napraviti poskus s prostimi konsumnimi združenji.

Marijanišče v Mariboru. Že pred letom so se zbrali kan. dr. Križanič, dr. Matek, kap. Čede in mis. Krivec ter so skovali pravila za poselsko organizacijo. 18. sušca je vlada potrdila pravila, 22. aprila je bil občni zbor v misij. cerkvi sv. Jožefa. V odboru so: predsednik: dr. Križanič, podpredsed.: dr. Matek, tajnik: Štraki, blagajnik: Čede, odborniki: Korošec, Hribernik, Bokak; pregledovalca računov laika: Jurič in Čerič. — Vodstvo Marijanišča so sprejele čč. šolske sestre, kupile so prostor za 26.000 kron

in drugo spomlad se bo zidala hiša. Rajni škof Stepišnek je za Marijanišče daroval 6000 kron. Več o tem prekristnem društvu, ki ima namen katoliškim ženskim poslom, ki so društveni udje, pomagati za čas, ko so brez službe, in v starosti, ter njim ob enem preskrbovati nadaljno izobrazbo, posredovati delodajalcem za sposobne ženske posle, spregovorimo prihodnjič.

„Rdeči Prapor“ se je grozno vjezil na „Slov. List“; vse psovke, ki jih je mogel nabrati iz „farške gonje“ v „Slov. Narodu“, meče nanj, najbrže zato, ker je ta odkril že marsikatero vma-zanijo soc. demokracije, posebno pa, ker je prinesel tudi račun za neki shod v Vevčah, iz ka-terega se razvidi, za koliko kron je Kristan prijatelj delavcev.

Iz Vevč. Kaj čudne razmere vladajo sedaj v naši tovarni. Po štrajku ne dela nobeden stroj dovolj hitro, nobeden delavec ne naredi dovolj. Nesreče se ponavljajo. Dne 30. julija se je ponorečil zopet eden delavec na roki vsled prevelike hitrosti stroja. Toda zato se ne zmeni ravnateljstvo. Kaj pa je, če se poškoduje jeden ali pa več delavcev, saj se dobe drugi. Tudi nedeljskega počitka ni. Sedaj so bili delavci vže dve nedelji zadržani od službe božje. Kje je zakon o nedeljskem počitku? Delavci so do skrajnosti nevoljni nad temi razmerami. Treba bi bilo tu nastopiti našemu županstvu, da se naredi vendar enkrat tudi v tem oziru v tovarni red! Naši „zaupniki“, po ogromni večini socijalni demokratje, molče, in če kaj zinejo, potem le tožijo in denuncirajo pri vodstvu druge delavce in sploh kršč. socijalce. Tudi bi bilo želeli, da bi se v tukajšnji restavraciji malo bolj skrbelo za luč, da ne bode treba gostom nalivati svetilk, ako nočejo biti v temi. Predzadnje nedeljo jo ta posel opravljal F. Strah, pri katerem delu bi se bila zgodila kmalo velika nesreča. Nalival je olje pri goreči svetilki, ki se je vnelo. Strah se je opekel na levi roki, vsled česar trpi sedaj huđe bolečine. Tako se lahko razvidi, da je v Vevčah še opraviti in da bode treba še dovolj napora, predno bode vse v redu. Največjo zgago dela peščica „rudečih bratcev“, ki pa nočejo biti „rudeči“. Namesto, da bi solidarno postopali, rujejo na svojo pest in delajo razdor mej delavci, česar more biti vesela samo tovarna. V nedeljo dne 19. t. m. bode tukaj ustanovni shod in prvi občni zbor kršč. soc. strokovnega društva, katero bode, ako Bog da, prijelo naše zadeve resno v roke.

Na železnicah ne bo več dima. Ta novica se sedaj čita po raznih časopisih. Neki član generalne direkcije saških državnih železnic je iznašel napravo, ki odstrani na železnicah ves dim. Poskušnje so se izborno obnesle. Za vsak železniški stroj velja naprava le 100 mark, pri tem se pa prihrani ogromno kuriva.

Železnikar in Vevče. Krojač Casermann, ki je pravil, tako smo ga umeli, da je Železnikar nabiral za vevške delavce, izjavil je v „Narodu“, da je mislil na stavko na Češkem (!). Kakor smo prvo Cassermannovo izjavo priobčili, priobčujemo tudi to. Železnikar pravi, da za vevške delavce ni nič nabral, kar je nam tudi prav, ker tako sam priznava, da je proti krščanskim socijalcem imel le dolg jezik.

Nekaj za „Rdeči prapor“. V Meurthe et Moselle so zaprli štiri socijalno demokratske pravake Varneville, Duval, Vernois, Luis Delle, ker so v delavski hranilnici delavcem defraudirali 42.000 frankov in zagrešili nenravna dejanja proti svojim 15—20letnim hčeram.

Ponesrečil se je 4. t. m. delavec Lovrenc Miklavčič iz Hotovlje pri Poljanah. Napravljaj je kamenje za zidanje. Pri tem delu se je utrgala velika skala ter ga potegnila s seboj, dala mu je težke telesne poškodbe, zlasti desno nogo mu je pod kolenom popolnoma zdrobila, istotako tudi desno roko. Moža so pripeljali v deželno bolnico.

Največji dohodek v Avstriji. — Iz poročila ministerstva financ je na Dunaju 138 oseb, ki so izkazali dohodke, ki presegajo 100.000 gld. V Pragi je takih gospodov samo 14, v Brnu 5, v Trstu 4 in v Gradcu 2. Poleg teh 163 bogatinov je še 95 oseb, ki so izkazali v Avstriji svoj do-

hodek v svoti 100.000 gld. Od teh jih je na Češkem 42, na Moravskem 13, na Šleskem 5, v gornji Avstriji 9, v dolnji 7.

Žganje ga je ubilo delavca Ivana Vrhunca v Kranjski Gori, doma je bil v Topoljah pri Selcah. Napil se je špirta tako, da je nagloma umrl.

Čudni deželi sta Galicija in Rumunska. Porocha se, da rusinski narod v Galiciji v šolstvu čedalje bolj nazaduje, židje pa napredujejo. V srednjih šolah je že zdaj več židovske mladine, nego rusinske. Vender pa je v tej deželi le 12 odstotkov židov, Rusinov pa 43. Še žalostneje pa je na Rumunskem. V tej deželi ne zna čitati ne pisati od 100 ljudij 83. Po vaseh vlada strašna duševna revščina, od 4.789.062 rumunskih kmetov moškega spola ne pozna črk 4.243.320 oseb, torej 88½ odstotkov vsega kmečkega prebivalstva. V mestih je ta odstotek manjši, a znaša vendar še 57.

Podražen premog. Ljubljanski trgovci s premogom so zvišali ceno premoga za dva vi-narja pri 50 kg.

Zobozdravniški in zobotehnični atelje.

Zobozdravnik

med. univ. 33 (3—1)

dr. Rado Frlan,

Špitalske ulice št. 7. I. nad.

špecialist za porcelanaste in zlate plombe, bivši gojenec kraljevega zobozdravniškega zavoda v **Berolinu Dorotheenstrasse**, naznanja slavnemu občinstvu, da si je nabavil vse priprave za brezčutno ruvanje zob z dušikovim oksidom (Luftgas oder Lachgas) in da zvršuje od 8. avgusta dalje vse operacije v ustih z navedeno narkozo. Istotako se izdelujejo v njegovem ateljeju vse vrste zlatih kron, zlatih spon in zlatega zobovja, kakor tudi vsa druga zobozdravniška in zobotehnična dela.

Največji izbor.

Najnižje cene

Zobozdravnik

36 (5—2)

univ. med.

dr. A. Praunseis

ordinuje od dne 8. avgusta t. l. za vsa zobozdravniška opravila vsak dan od 9.—12. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne

na Marijinem trgu št. 2 v Ljubljani.

☞ Za uboge brezplačna ordinacija vsaki dan od 8.—9. ure dopoldne. ☜

Dva pridna
krepka dečka

se vsprejmeta za kolarska vajenca pri **Ivanu Intihar-ju**, kolarju na Studencu (Ig) pri Ljubljani. 34 (3—2)

Proda se iz proste roke

jednonadstropna hiša

z lepim, ravno kupljenim vrtom. Pripravna je za kakega upokojenega gospoda, ali tudi trgovca, ker stoji hiša na križpotu. V hiši je zdaj trgovina z mešanim blagom in mala tobačna zaloga. Več se poizve pri

Andrej Leskovec,
posestnik v Škofji Loki.

Pozor! Mizarstvo **IGNACIJ ROTTAR** **Pozor!**
ustanovil
mizar v srednji Vasi pri Goričah
pošta Kranj.
Izvršuje vsa dela točno
po naročbi.
28 (6)

Domača umetnost!

Domača umetnost!

Podobarski in pozlatarski atelje

Andrej Rovšek

v Ljubljani Kolodvorske ulice št. 22

v hiši gospé Wessner-jeve

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izvrševanje vsakovrstnih, strogo po umetnostnih načelih izgotovljenih lesenih oltarjev v raznih slogih, kipov in svetniških soh od kamena, marmorja, gipsa ali lesa itd.

10 (21)

Priznalno pismo:

Blagorodni gospod! Altar presv. Trojice, katerega ste naredili za tukajšnje župno cerkev, je pravi umotvor ter kaže, ne samo v celoti, temveč tudi v svojih posameznih delih lepo pravilnost, solidnost in trpežnost. Na opazovalca napravlja izvanredno prijeten utis in hvali svojega mojstra. Vsled tega Vam izrekam svojo popolno zadovoljnost in zahvalo ter si štejem v dolžnost, da Vas svojim sobratom kar najtopleje priporočam za podobno delo.

Z odličnim spoštovanjem Vam udani

Martin Poljak,
župnik

Ajdovec, 20. okt. 1899.